

ORKESTER

Orkester Fundacije opernega gledališča "Giuseppe Verdi di Trieste" ima stalno zasedbo že od leta 1944, ko je bil poimenovan Tržaška filharmonija; leta 1964 pa je prevzel ime gledališča, znotraj katerega posluje. Orkester, ki se ponša z najboljšejšim repertoarjem operne, simfonične in operetne glasbe, so vodili dirigenti, ki sami pričajo o njegovi strokovni odličnosti, med njimi Herbert von Karajan, Claudio Abbado, Riccardo Muti, Paul van Kempen, Thomas Schippers, Mario Rossi, Carlo Maria Giulini, Laslo Somogyi, Leonard Bernstein, Sergiu Celibidache, Gianandrea Gavazzeni, Daniel Oren, Gary Bertini, Gustav Kuhn, Jean Claude Casadeus, Sir Neville Marriner, Gianluigi Gelmetti in Donato Renzetti. Večkrat je nastopil v Franciji, Nemčiji, Avstriji, Sloveniji, na Madžarskem in na Hrvaškem.

Posebej pomembno je sodelovanje orkestra na glasbenem festivalu

Festival dei Due Mondi v kraju Spoleto od leta 1958 do 1969. Zasedba si med drugim prizadeva za širjenje glasbene kulture v deželi Furlaniji-Julijski krajini (s svojo simfonično sezono gostuje tudi v gledališču bližnjega mesta Pordenone). Orkester Verdijevega gledališča je v diskografskih zbirkah prisoten s svojo izvedbo Mendelssohnove in Schumannove *Simfonije* ter celotnih Dvořakovih simfonij in kantate *Stabat Mater* (za diskografsko hišo Erresse), ki jih je odigral pod taktirko Lūa Jie in Juliana Kovatcheva. Poleg zgodovinskih posnetkov nastopov na Festivalu dei Due Mondi v Spoletu iz petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja zajema diskografski repertoar orkestra Verdijevega gledališča nastope oper v živo, med katerimi so Wolf-Ferrarijeva *Il Campiello*, Bellinijeva *La Straniera* (za založbo Fonit-Cetra/Ricordi), Verdijev *Attila* in *Stiffelio* (za založbo Dynamic), *Ginevra di Scozia* Simona Mayra

OPERNO GLEDALIŠČE

“GIUSEPPE VERDI DI TRIESTE”

(za hišo Opera Rara); posnel je tudi DVD ploščo Rossinijeve *Tancredi*, Zandonaijev *I Cavalieri di Ekebù* in zgoščenko Wagnerjeve opere *Lohengrin*. Izvedba Verdijeve opere *La Battaglia di Legnano* je del DVD zbirke "Tutto-Verdi The Complete Operas" hiše UnitelClassica, ki je izšla ob

ZBOR

Stalni zbor tržaškega Verdijevega gledališča, ki ga sestavlja 8 registrov glasov – prvi soprani, drugi soprani, mezzosoprani, kontraalti, prvi tenorji, drugi tenorji, baritoni in basi –, se je vedno odlikoval po veliki homogenosti in moči pravega zborovskega zvoka. Po koncu druge svetovne vojne so sestav vodili sloviti dirigenti, kot Roberto Benaglio, Adolfo Fanfani, Giorgio Kirschner, Gaetano Riccitelli, Andrea Giorgi, Ine Meisters, Marcel Seminara, Emanuela di Pietro, Lorenzo Fratini,

200. obletnici rojstva italijanskega skladatelja. Nedavno je orkester odprl operno sezono Kraljeve operne hiše v Muškatu (ROHM) z odmevno uprizoritvijo Verdijeve opere *Macbeth*, "nepozabne opere, ki je po spustu zaves pustila neizbrisen spomin" (iz revije *Times of Oman's*).

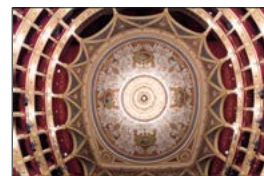
Alessandro Zuppardo in Paolo Vero, v zadnjih letih pa je svojo dejavnost popestril s simfoničnimi interpretacijami.

Odlične kritike doma in v tujini ga uvrščajo med najboljše zborovske sestave tako v Italiji (predvsem zaradi njegovega dolgoletnega sodelovanja na Festivalu dei Due Mondi v Spoletu) kot tudi v tujini, in sicer v Avstriji, Franciji, Sloveniji, na Hrvaškem, Madžarskem, Japonskem, Cipru, v Južni Koreji (Seul) in Omanu, bodisi da nastopa sam ali skupaj z orkestrom tržaške operne fundacije.

OPERNO GLEDALIŠČE “GIUSEPPE VERDI DI TRIESTE”

Verdijevo gledališče, ki je prvotno nosilo ime Veliko gledališče, je eno najstarejših še dejavnih opernih gledališč. Zgrajeno je bil med leti 1798 in 1801 po načrtih arhitektov

Giana Antonia Selve (projektant beneškega gledališča La Fenice) in Mattea Pertscha. Poslojpe s svojo konstrukcijo in izstopajočim stebriščem, ki vabi občinstvo v gledališče, spominja na milansko gledališče La Scala, oblikovano po načrtih arhitekta Piermarinija. Le-ta je sicer sodeloval pri oblikovanju notranjosti stavbe. Slovesno odprtje poslojpe je bilo 21. aprila 1801 z uprizoritvijo opere *Ginevra di Scozia* Simona Mayra. Restavratorska in dodatna olupševalna dela so potekala v različnih letih, in sicer leta 1819, 1834, 1848, 1881-84, število sedežev v dvorani pa je bilo povečano s prvotnih 1400 na 2000; leta 1889 so plinsko razsvetlavo nadomestili z električno. Med letoma 1992 in 1997 pa je bilo poslojpe temeljito prenovljeno, strukturno izboljšano ter prilagojeno veljavnim tehničnim in varnostnim predpisom. Gledališče, ki ima na voljo tudi manjšo dvorano s 700 sedeži, imenovano Ridotto, je nekoč nosilo ime Veliko gledališče, nekaj ur po Verdijevi smrti dne 27. januarja 1901 pa je bilo s sklepom občinskega sveta poimenovano po znamenitem skladatelju. Leta 1999 je postalo fundacija zasebnega prava, ki ga danes upravlja Fundacija opernega gledališča Giuseppe Verdi. Gledališče velja za prostor izrednega pomena, ki je vse bolj poistoveten z življenjem mesta. V svoji dvestoletni zgodovini je predstavljalo središče kulturnega in državljanskega življenja v Trstu. Gledališče je simbol italijanske kulturne identitete mesta, saj širi italijansko glasbeno kulturo tudi na sosednjih območjih, kjer

prevladujeta nemška in slovanska tradicija, obenem pa večkulturnost Trsta izraža tako, da širši publiki približa dela skladateljev iz Srednje Evrope. V njem je bil Rossini prvič predstavljen mestu s predstavo *L'Italiana in Algeri* (1816), Donizetti z opero *LAjo nell'imbarazzo* (1826), Bellini z svojim delom *Il Pirata* (1831), Auber z *La Muta di Portici* (1832) in Thomas z delom *Mignon* (1870). Verdi se je tu prvič predstavil z uprizoritvijo opere *Nabucco* (11. januarja 1843), kateri so sledile še številne druge, večkrat takoj po svetovni premieri; Verdi je dve operni deli napisal za Novo gledališče, to sta *Il Corsaro* (25. oktobra 1848) in *Stiffelio*. Tržaško krstno predstavo te opere (16. novembra 1850) je Verdi sam uredil in vodil, glavno vlogo pa je pela prav Giuseppina Strepponi. Skozi vse leto je delovanje Fundacije opernega gledališča Giuseppe Verdi izredno pestro, saj ustanova oblikuje operno in baletno sezono ter bogato sezono simfonične, komorne in operetne glasbe. Izvedla je tudi mnoge turneje, ki zajemajo gostovanja v Spoletu (Festival dei Due Mondi), Wiesbadnu, Parizu, Ljubljani, Zagrebu, Budimpešti, na Japonskem (Tokio in Osaka), Cipru (Festival v Pafosu), v Južni Koreji (Seul) in v Omanu (Muškati).

Royal Opera House Muscat (Oman)

VerdiTrieste
FONDAZIONE TEATRO LIRICO GIUSEPPE VERDI DI TRIESTE

OPERNO GLEDALIŠČE “GIUSEPPE VERDI DI TRIESTE”

